

زما ارمان

د شعرونو ټولگه

نقيب احمد اتل

د كتاب چاپ ټوله حقوق د خپروونكي اود انلاين حق ټي يوا ځي د
سمسور پاني سره محفوظ دي

دا سړی ...

یو بې کسه سړي د دې زمانې د منځني عمر نېرېدې نیمايي لار ووهله، هغه شاته ډېرې لوړې ژورې پرېښودې، په لوړو ژورو او د جگړې له اوره په سرو لارو یې په ځان پسې ټول پلونه په خپلو اوښکو وړان کړل...

هغه لکه چې نه یې غوښتل د ژوند په دې سرو لارو یې څوک پسې په پلونو راشي، خو (په ژوند کې هرڅه د انسان په زړه نه کېږي) دې لاروي که څوک د ژوند په لارو پرېښودل، وروسته یې په هغو پلونو، چې ده په اوښکو وړانول، گلونه راوتوکېدل.

دی، لکه څوک چې د وچو دښتو او غرمو له مزلونو د شنو ونو سیوري ته د دمې په تمه روان وي، هغه چې نېرېدې ده د ځمکې د سر په ازموینو کې د بایللي ژوند د بېرته گټلو له امله خپله اتلولي ولمانځي، هم یې د سخت ژوند کیسې د خلکو له یاده نه دي وتلي...

... یو څوک له بلې سره په لاره درېږي، د دوی له څنگه د سختو لارو سترې تېرېږي، د لاروي په لیدو هغوی ته د لاروي د سترې ژوند ټولې کیسې وریادېږي، یوه بلې ته وایي: څومره په گرانه یې له اوښکو سره شپې سبا کړې د خوار اتل د اوبو وړي ژوند خبره کوم

اتل په همدې يو بيت کې يوازې د خپل سترې ژوند انځور نه دی جوړ کړی، هغه په يوه انساني ټولنه کې يو بل سره د هغې خواخوږۍ کيسه کړې، چې اوس يې ځای په داسې حالاتو کې د يو چا په ليدو خوښۍ نيولی.

اوسني خلک که په يو کلي کې سره ژوند کوي او که په ښار – بازار کې راټول دي، په ژوند کې د لوېدلې سړي په حال خوښي څرگندوي او که کله همدا لوېدلې سړی د ژوند په سترپاوو کې اتلولی ته رسېږي، دوی پرې خواشيني کېږي، اتل چې په دې شعر کې د خلکو ترمنځ د خواخوږۍ پخوانی ياد خوندي کړی، دومره ژوندی انځور دی، چې په لوستويې په هغه ژوند پسې زړونه خوږېږي.

اوس ژوند داسې نه دی، اوس به خپله بده ورځ له دې امله پټوي، چې بده ورځ مو د نورو خوښي ده او همدا سې به مو ښه ورځ ځکه نه ښکاره کوي، چې د پرېږدې خلک به مو د دې ورځې په ليدو خواشيني شي، بيا به داسې نه وي، لکه اتل يې چې وايي، بلکې د دوو له څنگه په تېرېدو به داسې خبرې واورئ:

پرون له پښو لوېدلې و، نن بيا په پښو ولاړ دی
دا دومره چې لوړ شوی دی د چا په پښو ولاړ دی

خو د دې زمانې په انساني ټولنه کې په تېرو کيسو پسې د
زړونو تړل ډېرڅه په لاس نه راوړي، هغه وخت که خواخوږي
وه او که اوس رخه او بدبيني ده، نه د چا غم کمولی او

نه يې ډېرولی شي، د دې حالت پر وړاندې داسې غبرگون
پکار وي، چې غم پکې له غمخپلي و شرمېږي.
اتل بلد يمه د غم له تيند کونو سره
د ژوند په گرانو لارو ډېر ستړی ستومانه بڼه يم
اتل چې د همدې ټولنې په منځ کې دی، په سختو لارو د
بلد تيا او د خپلې اتلولۍ خبره په داسې نيت کوي، چې که
څوک پرې خوښ نه وي، د هغوی زړونه هم نه ماتوي:
ما ډيلي نه دی فتح کړی زه اتل نه يم
له ډېرو سختو بدو شپو نه راوتلی يم

د دې سړي ټولې کيسې له غمونو او دردونو جوړې دي، دی
تر دې بريده له خپلو غمونو او دردونو سره بلد دی، چې که
اوس کم شوي هم دي، نه غواړي هغه هېرکړي.
دا سړی د غم په نه هېرولو گرم نه دی، ځينې دردونه او غمونه
که په چا په ډېر کم عمر کې تېر شي، هغه دومره زورور وي،

دومره درانه وي، چې د عمر تر وروستيو د سړي د ملاماتي

سبب وي.

د اتل په شعرونو کې دې ته ډېر ارزښت ورکول کېږي، چې نه غواړي د ژوند له سختيو خپله ستړيا ښکاره کړي، دغه ډول بېلگې پورته يادې شوې، چې هغه پکې ان د غم لاندې کولو هڅه کړې ده.

دا وروستۍ خبره هم ډېره مهمه ده، لوستوونکو ته پکې له هر

ډول حالاتو سره د جوړښت فکر وړاندې شوی، داسې يو

حقيقت، چې که زړه خومره وړان وي، بايد د ژوند کولو په

نيت ودان وشي او خپل ژوند د نورو لپاره ضرور وگڼل شي.

هغه وروستۍ خبره په دې لاندې شعر کې ځای کړل شوې، د

مخه ښې په غوښتلو مو همدې او په دې ستړي سړي (زما

ارمان) نورو شاعرانه شپېو ته پرېږدم.

دا سړی په صورت روغ په زړه رنځور دی

خو څه وکړي ژوند ناکام دی ژوند ضرور دی

مننه

حيات الله كهيعخ

۱۳۹۲

د غبرگولي نهمه

اتل شاعر

اتل دغمونو او دردو نو پور وړاندې دهغه کړېدلې
انسان نوم دی چې د ژوند په لالهانده او نا اعتباره بېرې کې
بې دسترېاوو، دردونو، غمونو او ناهیلیو تراخه زهرو ته
دارمانو نو د پوره کېدا د شاتوپه تمه شونډې وړاندې
کړې، کلونه کلونه یې د خوړوپه تمه دامید غوتی
بنکلو لې، خوشپړل شوې نه دي، دیوه ناهیلی مالیار په
خبرې تل د خپل گلبن مر او او وړژېدلو گلانو وجود ته سلگۍ
وهلي او د زړگي بلبل یې د خپلې معشوقې گلاب، بېلتون ته
لپې لپې او بنکې توبې کړې دي، درنخوړ زړگي رنخونو ته یې
کلونه کلونه هم درغېدو درمل پیدانه شو، لایې
د خپلو ارمانو نو دنیا نه وه ودانه کړې چې د پایښت ستایواله
او د خوشحالیتو ترجمانه د زړگي د خوشحالیتو ملکه یې
د رنخوړی زولنو و ترله، اتل لاهم د ژوند د غوناخوالو سره په
مبارزه کې بوخت ؤ، چې دهیلو غوتی یې و سپرېدې، فرهادي
عزم یې د بهستون په سوري کولو سره د شیرینی مینه خپله
کړه، نقیب احمد ((اتل)) لاد مینې بنا پېرې سره د قاف کیسې
کولې چې دموربې بی له عظیمې غېرې څخه بې برخې
شو او د مرگي ترابان یې دمورسیوری له سره لرې کړ، ده

فکر کا وہ چہ نور بہ دمرگی دیوان بی پہ غمونو ما رہ شوی وی
خود استاد ناگار پروینا:

سترگی مولاو چہ داقصی له ستر ماتم نه وی

بیا پر بل چنگبزوخت اوزمان راسره وژرل

اتل په خپله هره مصرع او هربیت کی دژوند له ناخوالو او بی

کسی خخه ژاړی، دخو نسیوا او هوساینی په اړه بی دزړه ډاډ په

هیخ ډول دشعریه لمن کی نه لیدل کېږی، نو پرهمدی اساس

ویلی شو چہ اتل دزور بدلې ملت هغه زور بدلې او درد بدلې

لوی شوی ځوان دی چہ دشعر هره کلیمه بی دیوه مظلوم

اوناهیلی انسان دغو بنسټونو ترجمانی کوی، شاعری بی خورا

ساده دشعراو ادب له خوږو برخمنه، د فنونو په خم کی رنگینه

شوی ده، یونیم ځای په کی شعری فورمونه هم ذکر شوی دی

چہ ددی ډول شاعری پنځول دده پر لور استعداد باندی

دلالت کوی، شعری خورا خوندور او زړه رابنکونکی

دی، لوستونکی بی په لوستلو هیخ ډول ستړیا نه

محسوسوی او که دده شاعری دهمده او یا هم دکوم بل ترنم

کونکی په سوزنده او خواږه غږ کی واور بدل شی، نو بېشکه

چہ ډېر کانی زړونه به هم وژړوی.

اتل لادار مانو نو د دنیا غمونو سره خدای په امانی نه وه کرې،

چہ دهیلو غوتی بی هم ورژېده او دجانان سور شال بی هم

دلحد سپين رنگ خپل کړ، دامهال اتل يوازې ديوه مهربانه
اوډاډمن پلار ترسيوري لاندې شپې او ورځې تېرولې، بې
موره اتل لکه مات وزرې مرغۍ چې هرې خواته
دهيلو سترگې غړولې، دوزرونو پوره نوبه يې له خولې
خړيکه راوويستله، خړيکې يې لامترنمې شوې نه وې چې
د مرگي بې باون يې پر کور بل برید وکړ، دغم په
تېرو غشيو يې په سينه وويشته او پلار يې هم د بيلتون په لوی
اونه خلاصېدونکي سفر لار.

د کړلپچونو همدا مزلونه وو چې اتل يې د سوزو وگداز پريوه
داسې خوږ لحنه بلبل بدل کړ، چې د غږ ازانگې يې د زړونو په
ناونو کې بدرگه شوې، زخمي زړونو ته يې د مرهم بڼه غوره
کړه او په خپل مترنم غږ يې مينواو غمجنو زړونو ته لاره
پيدا کړه.

له نن نه شاوخوا درې څلور کاله وړاندې ما به چې هرکله
د کلید راډيو اورېدلې نو تر خبرې سرويسه وروسته مې د ترنم
مانبام خپرونه اورېده، دې خپرونې په ننگرهار کې د کلید
راډيو لپاره خوراډ پراورېدونکي پيدا کړي وو، دا خپرونه هم
د بڼا غلي او نازولي اتل په کوربه توب خپرېدلې چې ډېری
ترنمونه به د بڼا غلي سراجي، جعفر ((الماس)) او په خپله دا تل
صاحب وو، دده هر ترنم به د دردونو او سوزونو ترجماني

کوله، په خپل معجز غږ به يې ویده زړونه په خوځښت
راوستل او د کيف مالگه به يې پرې و دوړوله.

څه مستی. وې شور ما شور و ټنگ ټکور و
څه توده وه څه خوږه وه د د شمال شپه
خومره مينه وه گيلې وې او کيسې وې
څه په منډه منډه لاره دوصل شپه

دغه مهال نازولی اتل يوازې د خپل رب جل جلاله دربار ته
دهيلو سترگې نيولې وې او نور يې د سر سيوري شتون نه
درلود، نو ځکه يې شاعري هم سوزنده، دردونکې
دنا هيليو او پهر ژلود دردونو جرس دی.

د پښتو کلاسيکې يا منځنۍ دورې پياوړي او نازک خياله
شاعر عبدالحميد ((مومند)) خو هسې شعر ته د زخمي زړه
د خوناب پېژند نه دی کړی، د شعر يو بڼه پېژند هم همدا
کېدای شي چې شعر د زخمي زړه خوناب دی او هسې الفاظ نه
دي چې څوک يې له خولې څخه وباسي، هر څه دي وې اغېزې
پر بنسټ پنځول کېږي، ای کاش چې نازولي اتل په خپل
ژوند کې دانا خوالي نه وای ليدلی چې د شاعري يې هم
دومره سوزنده نه وې.

حسن دی ستا د پښغلتوب ملگری
غم دی زما د زلمیتوب ملگری
زه تورې شپې په شوگیرو رڼوم
تاسره دی د خوانی خوب ملگری

”

ستا له مالت نه چې راتلم ژړېدم
بښوا راغلم دردېدم ژړېدم
هغه ساعت مې هیڅ له یاد نه وځي
گرانې له تا چې بېلېدم ژړېدم

پورتنیو بیتونو ته ورته د برنور بیتونه شته چې د اتل په اتله
شاعری کې لیدل کېږي، چې که دلته یې زه له هر ډول اوهرې
بېلگې څخه یادونه وکړم نو کېدای شي چې موضوع راڅخه
ډېره اوږده شي.

څرېکې وهي مات زړه مې هغه پسې نارې وهي
درد دې راته پرېښوده درمان دې رانه واخیسته

د اتل د زړه د جرس غبرونه دده په یوه خوږه ټپیزه کې لولو چې
د نیستی اوبې کسی په ویر کې دسترگونرگس هم مړاوي
کړي او په چغو چغو داسې له بې کسی څخه ژاړي:

گرانہ جانانہ! غریبی دہ
ژوندون دی گران عبث خواری دہ
خہ وکرم ڊپرہ بی و سبی دہ
یو خوانیستی بل بی کسی دہ
نیستی خوبنہ دہ بی کسی می ژروینہ

داتل دغمونودداستان یوہ بلہ بیلگہ داسی لولو:

مہی مہی اوبنکی تو یوہ راپسی ژارہ
نورمی کدہ لہ نیمگرہ دنیا لارہ
لاس دی راکہ خدای پہ امان زہ درنہ حمہ
خپل مرگی تہ یم ولاڊ گور پر غارہ

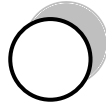
بناغلی اتل دخپلی مورارمانونودخواری کبدوپہ ویرکی
دزہ قمری دا ڊول چغوی:

چی دژوندبنایستہ کعبہ دہ مورمی نہ شتہ
خہ بی خونده زمانہ دہ مورمی نہ شتہ
وخت رقم رقم کانی راباندی وکری
ناشناغوندي کیسه دہ مورمی نہ شتہ
اوس می ټوله زندگی پہ غم لړلی

چې دغم راباندې شپه ده مورمې نه شته
 چې ژوندی، وه په دعایې بناد او یادوم
 اوس دژوند تللې مزه ده مورمې نه شته
 اتل چغې وهي مورې! مورې! خه شوې؟
 مورمې مړه ده مورمې مړه ده مورمې نه شته

د اتل دې سوزندې شاعری، خوزما د زړه هغه ټکور شوي
 پرهرونه بیا تازه کرل چې دخپلې
 زهیرې، ستایوالې، ارمانجنې او مهربانې مورپه مړینه مې
 زړه پرې ژوبل شوی ؤ، دده د زړه هره چيغه مې دخپل زړه چيغه
 احساس کړه او داسې مې وگڼله چې دا ټوله شاعري په تېره
 د اوروستی شعريې چې خپلې مورجانې ته یې لیکلې دی،
 لکه چې زما د زړه په غوښتنه شوې وي.
 شعر هغه دی چې دا احساس، عاطفې، تخیل او پیغام اهنګین
 تړون ولري نو قضاوت تاسې ته پرېږدم چې دا تل دا اتله
 شاعري څنګه له دې جوهره لرې پاتې کېدای شي؟ د شعريت
 ټوله پانګه په دې شاعری کې موجوده ده او تر ټولو لویه
 ځانګړنه یې دا چې اغېز یې ډېر تېز دی او ژر لوستونکي او
 اورېدونکي تر اغېز لاندې راولي.
 نور نو دا تاسې او دا مو د اتل انسان دا اتلولي.

غزلی

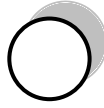
د پښتون په کور کې جنګ دی، ژوند بدرنگ دی
ژوند بدرنگ دی، ژوند بدرنگ دی، ژوند بدرنگ دی

سـوځېدلي قرانـونه پـانې پـانې
د خدای کور په وینورنگ دی، ژوند بدرنگ دی

هر انسان د خپل قسمت له لاسه ژاړي
زندګۍ پورې په تنګ دی، ژوند بدرنگ دی

لا تر خوبه د پردیو لاس ته ناست یو
گل وطن مې سم ملنګ دی، ژوند بدرنگ دی

بس اتله بـد بختي د پښـتنـوده
ورور له ورور ځنې په څنګ دی، ژوند بدرنگ دی

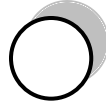
بس دی راجئی چہ نورہ سولہ وکرو شرنہ کوو
نورہ خبری د توپک او د سنگرنہ کوو

د زہہ پریانو بہ دیو بل تصویرنہ کارو
بتان بہ نہ تراشو کارونہ د اذرنہ کوو

تل مو د ہر چاہ و عدو بانڈی باور کپی دی
سری بہ گورو پہ ہر چاہ بانڈی باور نہ کوو

د گتہی کارتہ مو تہول عمر اشرونہ کپی
اشربہ غوارو خو جنگونولہ اشرنہ کوو

اتلہ نور بہ گام پہ گام د مینی تخم شیندو
د زہہ پریانو بانڈی نور د نفرت کرنہ کوو

ماستا وصال ته بلا ڊپري شوگهري وکرلي
تامي ارمان قتل که، تامي تماشي وکرلي

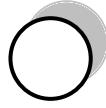
باوردي وشه چي له خانه ڊپريه تازهيريم
تاته دعامي وکره خان ته مي ښيري وکرلي

تادي خپل زره ته دازما د زره کيسه ونه کره
ماهر سپرلي ته ستاد گل حسن کيسي وکرلي

اوس مي د هپچا په وعدو باندي باور نه راخي
چا وعدي ماتي کرې او چا ڊپري وعدي وکرلي

اتل هر گام په ترنم ترنم وستايلي
اتل د زره له درده تا پسي تپي وکرلي

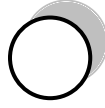
يوې حسيني مي د زړه په کور کې کور جوړ کړی
زما د زړه پر ديواله يې خپل انځور جوړ کړی

هغه زما د زړه د درد کيسه هر چاته کوي
هغې له مانه اوس د خپلو سترگو تور جوړ کړی

ما ځوروي ما کړوي ما خوب ته کله پرېږدي
داستايادونو مې په خيال کې بلاشور جوړ کړی

له شوگير ډکې خوبولي خوبولي سترگې
گلاب گلاب لمبه لمبه شونډو يې اور جوړ کړی

چې نه دې گل که نه دې خپل که تومتي شو هسي
گرانې اتل ته دې د ټول کلي پېغور جوړ کړی

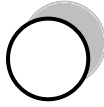
تل مې په سترگو کې غږېږې چې يوازې شمه
په خوږ زړگي مې راوړېږې چې يوازې شمه

وسه مې وکړله چې تاله ياده وباسمه
خه وکړم هېڅ مې نه هېرېږې چې يوازې شمه

کړی شپه و بين يمه داستاله غمه خوب نه راځي
مخته مې سوری سوری کېږې چې يوازې شمه

د توري شپې په تروړمې کې دې يادونه راشي
لکه سپوږمې راته ځلېږې چې يوازې شمه

خدای خبرگرانې چې دازه به دريادېږم که نه
خود اتل ډېره يادېږې چې يوازې شمه

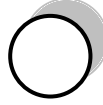
د ارمانونو لوی دریاب دی زړه مې
د عشق له درده په عذاب دی زړه مې

پام کوه و بیه ژارې مه یې لوله
سم د غمونو یو کتاب دی زړه مې

که پانې پانې شو ازار به وکړي
گوره نازک لکه گلاب دی زړه مې

تل پکې ستاد مینې ذکر کوم
لکه جومات لکه محراب دی زړه مې

اتله خه و کرمه نه پوهېږم
په چامین خانه خراب دی زړه مې

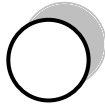
چي کله خائته شمه خان سره ښه وژارمه
سپېره قسمت سوي ارمان سره ښه وژارمه

زه داسې يم لکه ستوری له مداره وتی
سپوږمې ته گورمه اسمان سره ښه وژارمه

بس دی په خپله بې وسې باندې مې ډېر وژړل
ځمه ورځمه چې جانان سره ښه وژارمه

درده ترڅو به مې د زړه په زخم خوله لگوي
لږ خو کرار شه چې درمان سره ښه وژارمه

اتله څوک شته په یو چا باندې مې زړه خوږېږي
د زړه په کورکې یو انسان سره ښه وژارمه

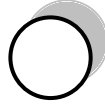
بیا نا جوړه ده سپوږمۍ سپوږمۍ خپه ده
تکه سپینه لیونی سپوږمۍ خپه ده

مور مې ویلی سپوږمۍ بیا تندر نیولی
خدای ته وبه کړو زاری سپوږمۍ خپه ده

د نړۍ له انسانانو یې زړه مور شو
ځانته اچوي زندی سپوږمۍ خپه ده

گرانې څه چې توره شپه توره تیاره ده
بیا به شو غاړه غړۍ سپوږمۍ خپه ده

رڼو ستورو ته وریځو غېږې ورکړې
راخورېږي تروږمۍ سپوږمۍ خپه ده

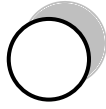
همداسې ښه یمه بې یاره بې جانانه ښه یم
داسې بې مینې ښه یم داسې بې ارمانه ښه یم

شېخ او زاهد که دریا په سمندر کې ډوب دي
زه بې سجدي ښه یم بې زهده بې ایمانه ښه یم

نور مې د زړه پر کرونده د مینې کر نه کوم
لکه للمي زمکه بې کښته بې بارانه ښه یم

د ښکلو ښکلو منتونه په سر نه شم وړلی
یوازې ښه یمه همداسې بې احسانه ښه یم

اتل بلد یمه د غم له تیند کونو سره
د ژوند په گرانو لارو ډېر سترې ستومانه ښه یم

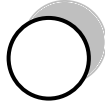
اخ! داخنګه ژړاګانې راپسې دي
دمور مړو ارواګانې راپسې دي

زه وپرېرمه ژوند لويه هدیره ده
توري توري بلاګانې راپسې دي

دا څه وشول او د چا مينې بدن نام کړم
چې د خلکو خنداګانې راپسې دي

سپينې شمې ستا دمخ اور اورکي يم
په تورتم کې رنګانې راپسې دي

چې اتل شومه په هر ډګر بری وړم
د تور سړو دعاګانې راپسې دي

بیا اختر شو خپل ارمان ته غاړه بوخم
يو شوک شته دی په ما گران ته غاړه بوخم

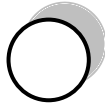
سړنی اختر پښتو غیرت پرېږدمه
مروړدی خوړ جانان ته غاړه بوخم

صدقه دې له خیرنو جامو یاره
ستا رینښې رینښې گرېوان ته غاړه بوخم

د بې دینو سره پل نه ږدم په لاره
مسلمان یم خپل ایمان ته غاړه بوخم

له اتل نه لمر سپوږمۍ دواړه خپه دي
ډک له ستورو سپین آسمان ته غاړه بوخم

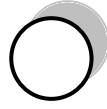
نوم دې د قران له تورو جوړ دی خومره ښکلی دی
زړه دې مسلمان دی د کعبې غوندي سپېڅلی دی

ووايه جانانه په ايمان ايمان يې ووايه
تا دې دا پښتون زړگي په چا باندې بايللی دی

وايي چې دا ستا ومه دا ستا يمه او ستا به يم
ما ته يې په خپلو گوتو داسې خط ليکلی دی

وايه کنه گرانې له دې کاره دې مطلب څه دی
څنگه دې زما تصوير خپل زړه پورې نيولی دی

وښه اتل د تل لپاره هېره کړې يې
ما د خپل زړگي له پانې ستا تصوير توپلی دی

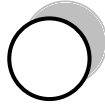
يه قراره چپرته به يې څنگه به يې؟
خوره ياره چپرته به يې څنگه به يې؟

راشه کنه ستا په تمه ناسته يم
څه شوې خواره چپرته به يې څنگه به يې؟

بيا مې په کجلو سترگې توري کړې
ستا لپاره چپرته به يې څنگه به يې؟

اف غربت له کوره مساپر کړلې
گرانه پلاره چپرته به يې څنگه به يې؟

نور دې انتظار په سترگو وړوند کړمه
څارم لاره چپرته به يې څنگه به يې؟

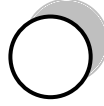
چې په هر قدم ژر پروزه او ته
دا په کوم ځای کې او سپروزه او ته

راځه لري له دې چم نه چرته لاړ شو
له یو بله به ځاړ پروزه او ته

ته سپورمې یې او زه ستوری د سبا یم
دواړه بڼه سره جوړ پروزه او ته

دا د عشق د لیونو بنگو مستی ده
لیونی لیونی کې پروزه او ته

اتل تل د داسې ورځې په ارمان دی
چې په مینه نه مړ پروزه او ته

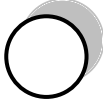
زه يو ازي شوم بي موره مور مي مړه شوه
په خپل کور کې شوم بي کوره مور مي مړه شوه

اوس به خوک راته په بنکلي ژبه وايي
خار قربان د سترگو توره مور مي مړه شوه

پر پرده پر پرده چې دا زړه مي پسې وچوي
کرم ژر اړه زوره مور مي مړه شوه

بيا به خوک نولپي لپي راته وکړي
دعاگانې په سرتوره مور مي مړه شوه

د اتل بنايسته خواني خاوري ايري شوه
زندگي مي شوه بي شوره مور مي مړه شوه

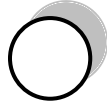
په لاره ځم په بسم الله باندي هر گام اخلم
زه وپرېدلی يم هره قدم په پام اخلم

ماته مې مور په لپو لپو دعاگانې کوي
زه له تور سرونه دعا سحر ما بنام اخلم

زه په محفل کې اوس هر بنکلي ته سلام نه کوم
زه په هر ځای کې اوس د هر بدرنگ سلام اخلم

ما ستا له حسن نه جانانه شاعري زده کړې
هر يو غزل ته ستا له سترگو نه الهام اخلم

اتل د مینې په مکتب کې بريالی شو داسې
چې اوس له خپله ياره سرې شونډې انعام اخلم

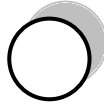
يو څوڪ مې يادوي هره شېبه په تناره
مانښام په تناره، هره غرمه په تناره

نن بيا پېغلې راټولې شوې د کوز کلي په منځ کې
هر څوڪ کوي د خپل مين کيسه په تناره

لمبه لمبه بڼکلا ته يې لمبه گوته په خوله شي
له سرو شونډو يې خيڅي سره لمبه په تناره

دا ستا جادوگر غږ له زړه نه پورې وړې وځي
چې کله کله وکړې زمزمه په تناره

رښتيا که درته ووایم اتل هلک مې خوښ دی
همزولو سره يې وکړه فيصله په تناره

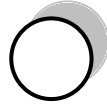
تاچي زما په ارمانونو خاورې واپولې
ما هم د عشق په کتابونو خاورې واپولې

هغه دخپل کلي رواج داسې مجبوره کړه چې
هغې په خپلو اميدونو خاورې واپولې

چا په گلبن کې مراوي گل ته د زړه وينې ورکړې
چا په تنکيو گلابونو خاورې واپولې

لامې په قبر کې هر زخم وازه خوله نيولې
تاسې زما په پرهرونو خاورې واپولې

اتل دا ستاله غمه خپله شاعري پرېښوده
اتل د مينې په شعرونو خاورې واپولې

په دې کلي کې نن ولې خاموشي ده
چېرته بم خورلې بيا د چا جواني ده

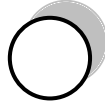
يوې کونډې ويل دا لا څنگه ژوند دی
چې نيستي ده او نيستي ده او نيستي ده

دا کلونه چې باران نه راوړېږي
خلک وايي چې دا ټوله بدنيتي ده

اوس په مينه کې شپږينه فرهاد نشته
ډېر افسوس چې اوس ياري د خره سورلي ده

ته دا څه کوي کم عقله مرگ دې هېر دی
دا به تېره شي دا خو ورځې مستي ده

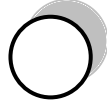
دا سړې په صورت روغ په زړه رنځور دی
خو څه وکړي ژوند ناکام دی ژوند ضرور دی

نن یې بیا څوک په سرو وینو لمبولي
هله وگورئ پاچا څنگه تروردی

دا نړۍ څه عجیبه غوندې نړۍ شوه
دلته هر انسان د بل انسان تربردی

چې دا ستامینه تل پته پکې ساتم
مات زړگی مې له حالاتو نه مجبور دی

د وطن په مینه خپله دار ته خپړي
ویاره ویاره چې اتل نه دی منصور دی

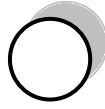
يو چا ٽٽر باندي ویشٽلی چا وڙلی یمه
خو په چا گران یمه چا زره پوري نیولی یمه

خو تنه شته دی چي مي تل سوری په کانو ولي
خو چاته بیاله خپله ځانه هم بناغلی یمه

زه د حالاتو دي سپېرې سیلی سپېرو بادونو
لکه ایره ایره په هره خوا شیندلی یمه

کور دي ودان کور دي ودان زما د مینې یاره
چي کله کله دي په زره راوړېدلی یمه

ما ډیلی نه دی فتحه کړی زه اتل نه یمه
له ډېرو سختو بدو شیو نه راوتلی یمه

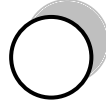
گران دی په مالہ خانہ گران دی جانان
خورداسی خورد لکه ایمان دی جانان

په دی سپرلی او لیونی موسم کی
چی ولی مپاوی دی خزان دی جانان

زما د ستیری او نیمگری ژوندون
زما د خورد زپگی درمان دی جانان

تولد فطرت له کرشمونه جوړ دی
بنکلا ده، مینه ده، ارمان دی جانان

بس د اتل د ترنم ژبه ده
غزل غزل رومان رومان دی جانان

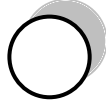
گیله می کبری چي دي خپل نه کر مه خان دي نه کر م
له خپله لاسه دي پردی کر مه جانان دي نه کر م

په هر محفل کې می دنیمو شیو سندر ه کر لې
تا تپه نه کر م د سرو شونډو یا قربان دي نه کر م

ما خه په مینه د خپل زړه په کور کې و ساتلې
تا مېلمه نه کر مه د زړه کور کې ودان دي نه کر م

زویه مننه چې تر خپلې و سې و ران دي کر مه
را تول دي نه کر مه بنایسته افغانستان دي نه کر م

اتل دا خپل نیمگری ژوند و درېښلی تاته
لوگی دي نه کر مه، له خپل خانه قربان دي نه کر م

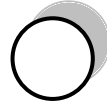
په زرگي مې ستا خبرې راوړېږي
خه خوږې خوږې شکرې راوړېږي

په دې غلې خاموشۍ او توره شپه کې
خه تپې او خه سندرې راوړېږي

کله کله مې له سترگو خپل گربوان ته
يو خو اوښکې ملغلرې راوړېږي

په غصه کې دې همېش له سپينه مخه
سره اورونه جادوگرې راوړېږي

زه بدمرغه خود کاندو ویشتم
له پلونه دې گورگورې راوړېږي

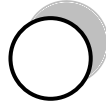
خار قربان د زرگي سره خومره خوږيږي
د خپل کلي مازيگره خومره خوږيږي

مالا يار ته د خپل زړه کيسه ونکره
خومره ژر پريوتې لمره خومره خوږيږي

ستا هر بوټي ستا هر کاني بنکلومه
زما عشقه وړان گودره خومره خوږيږي

دنړۍ ټول کاینات درنه لوگی شه
پيغمبره پيغمبره خومره خوږيږي

په اتل باندي دې څنگه کوډې وکړي
ای د ميني جادوگره خومره خوږيږي

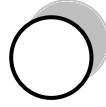
که دې حالاتو څومره دل کړم خو بدل نه شومه
په دې قیامت کې که هوښیار نه شوم یا گل نه شومه

ما څومره خلکو ته په لارو کې اغزي و شیندل
د چا اشنا نه شوم د چا دلاري مل نه شومه

په پښتنه ژبه پردی، پردی، سندرې بولم
ارمان چې زه د پښتون قام د خولې غزل نه شومه

د خپل وجود راتولولو فکر نشته زما
اندام اندام پروت یم چې ولې مکمل نه شومه

ما د خپل ورور په وینوتل خپلې منگولې سرې کړې
زه مشهور شومه پښتون شوم خو اتل نه شومه

اوس نو گرځه سوال کوه په زیارتونو
خپل ټیکری دې خوروه په زیارتونو

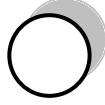
اول ما غوښتې اوس مال له خدایه غواړه
رنې اوښکې خڅوه په زیارتونو

خدای خبر که د هجران تیارې رنای شي
سپینې شمې بلوه په زیارتونو

ما دې عشق کې څومره خاورې په سرباد کړې
په سر خاورې بادوه په زیارتونو

ما په خپلو دعاگانو کې هېر نه کړې
د اتل نوم یادوه په زیارتونو

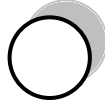
دا ستا سپينو انگو ته مې زړه کېږي
شرابي غوندي لېمو ته مې زړه کېږي

چې ترې وري گلابونه پانې پانې
د سرو شونډو سرولمبو ته مې زړه کېږي

يو ديدن ته د گودر په غاړه غاړه
هغه ټکنده غرمو ته مې زړه کېږي

چې مې هره شېبه زړه پسې خوږېږي
يو څوک شته د چا ليدو ته مې زړه کېږي

زه درځمه خپله مينه پکې گورم
ستا دوه سترگو لېونو ته مې زړه کېږي

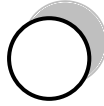
تاته باني ٻني ڊي او تاته انتظار خور ڊي
ستاله اور ڊو اور ڊو وعدو نه ماته دار خور ڊي

په يو ڊيدن پسي مڀي څومره ورځي و شمار لڀي
ستاله الفت نه گرانڀي ماته ستا انڪار خور ڊي

دا اوس چڀي هر طرف ته ڄي پڻه ڊي په کانو لڳي
د موردعا خوره ده گرانه ڪه ازار خور ڊي

تاته به چا زموڙ ڊ ڪلي ڪيسي ڪڙي نه وي
بنا يسته ڊپره، درزد منگي، ترنگ د سبتار خور ڊي

يو چا پرون خپلو همزولو ته په ڊاگه ويل
ماته اتل خور ڊي او ماته مڀي خپل يار خور ڊي

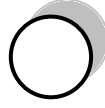
مادر ته ٽول عمر دعا ڪري ده
تار ته ٽول عمر نسيپرا ڪري ده

ته خپل وجدان ته ملامت نه يي؟
چي ما وفا او تا جفا ڪري ده

هره شپيه چي ستا نامه اخلمه
دادې په ما څنگه بلا ڪري ده

گراني هم تارانہ زرگي وړي دي
داناروا راسره تا ڪري ده

اتل په مينه ڪي تاوان ڪري دي
اتل چي زړه په زړه سودا ڪري ده

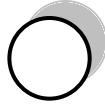
بس دې مه كوه نور جنگ ټوپك دې مات شه
دا سپېره او دا بدرنگ ټوپك دې مات شه

تا قاتل څومره تورسري كړې سرتوري
ځانته ودر وه لږ ننگ ټوپك دې مات شه

اوس يې هم د مور په زړه باندي وړپري
زلمی زوی له ونې دنگ ټوپك دې مات شه

دې ټوپك بلا هډونه خاورې كړي
ستا ټوپك ونه كړو زنگ ټوپك دې مات شه

اتل وليدې په كم عمر كې ډپري
ككړی په وينو رنگ ټوپك دې مات شه

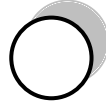
په تا مین شومه خو ستا د غاړې هار نه شومه
له تا لوگی نه شومه گرانې له تا خاړ نه شومه

کافر به یم چې په سندرو عبادت کومه
زه ستا الفت بې لارې کړی یم په لار نه شومه

د بنکلو بنکلو په بې خایه وعدو تېروتمه
خوک مې اشنا نه شو او زه د چا دلدار نه شومه

زه د ژوندون په هره لاره نفرتونه شیندم
مینه مې ونکړله مینې ته او زگار نه شومه

اتل دا خپله خواني ستا مخې ته کېښودله
لکه گلاب دې تورو خټو ته په کار نه شومه

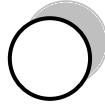
بنه شوله چي زه درنه بي غمه شوم
گرانه ياره بنه درنه بي غمه شوم

تاته به د صبر تيره کپر دمه
ونه ژارې زړه درنه بي غمه شوم

تاپسي مي دوه سترگي خلور شولي
نه دي راکاته درنه بي غمه شوم

يار مي غريبي پوري بنه و خندل
ويي ويل سپره درنه بي غمه شوم

هسي هم اتل گراني داستا په زړه
نه راور بده درنه بي غمه شوم

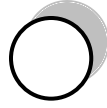
ای د پېغلو د زړه سره وړان گودره
له حالاتو مروړه وړان گودره

زمانې څنگه کاني درباندي وکړي
دا څه وشول زوروره وړان گودره

اوس به څوک په ترنم ترنم وايي
ستا د عشق خوږه سندرې وړان گودره

ته چې نه يې اوس د مينې کيسې نشته
اوس هر څه دي بې اثره وړان گودره

تاشاعر کړم تا په مينه باندي پوی کړم
د اتل زړه او ځيگره وړان گودره

شپه ده، باران دی او تنهائیم خوب به څنگه راشي
چې ته بې ما زه بې له تاييم خوب به څنگه راشي

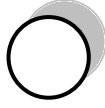
ته خو بې غمه يې په سپين مړوند خوبونه کوي
زه ټوله شپه سر په سودايم خوب به څنگه راشي

ما تامي عمر غمونو سره شپې کړي دي
ځکه ټول عمر په ژړايم خوب به څنگه راشي

د ليوني غوندي له ځانه سره گوتې شمارم
نه په سبانه په بېگاييم خوب به څنگه راشي

اتل يوازي يم په وينه باندي شپې تېروم
ځانته د غم سندرې وايم خوب به څنگه راشي

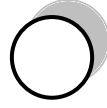
باوردې وشه چې له زړه نه مې وتلې نه يې
((داسې ورځ نشته دی چې ما پکې ژړلې نه يې))

ستا محبت ته مې د زړه په کور کې ځای ورکړی
خو عجيبه ده چې په سترگو مې ليدلې نه يې

بس گرانې پرېږده تاد مينې تاو ليدلې نه دی
ته لا تر اوسه د عشق اور کله سپړلې نه يې

ته د بنکلا په غرور مسته ارمان څه پېژنې
ته د جانان مينې په زړه باندي داغلي نه يې

د اتل ټوله شاعري دې بنکلي اور پسې شي
که به اتل په هريو شعر کې ستايلي نه يې

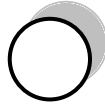
کېنه زه تاته د خپل سترې ژوند خبره کوم
ددې بې خونده میرات مړې ژوند خبره کوم

زرگی دې کلک ونیسه پام کوه چې ونه ژاړې
کله چې تاته د خپل کړې ژوند خبره کوم

یاره دا څه وشول دا څه کېږي او څنگه به شي؟
هسې د تېر، پاتې، نیمگړې ژوند خبره کوم

زما گلاب گلاب بنایست باندي بې لوبې وکړې
زه دیار نه د پور وړې ژوند خبره کوم

خومره په گرانه بې له اوبنکوسره شپې سبا کړې
د خوار اتل د اوبو وړې ژوند خبره کوم

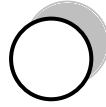
بېگا په خوب کې مې د يار په څنگل خوب کړی دی
کافر احساس مې لېرې شان خوی د ماشومتوب کړی دی

چاودلې شونډې مې د يار په اننگو ايښې وې
دې زړه کم عقل مې څه داسې لېونتوب کړی دی

بېگاشپه ستا په ياد کې ښه بې خوبه شوی يم
ياره ته نه گوري چې سترگو مې پرسوب کړی دی

هغې ويل چې زه د عشق په مانا نه پوهېږم
ما په لمبه لمبه مالت کې پېغلته کړی دی

اتل مدام بې مينې خلکو سره مينه کړې
اتل په داسې يوه چم کې مينتوب کړی دی

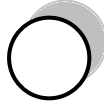
کری شپه درپسې ژاړې بڼا پیری
دا زرگی تارانه غواړي بڼا پیری

لکه وړي لېوان تل راباندې بلوسي
ستا غمونه مې تل داړي بڼا پیری

ارمانونه مې په کریکو کریکو ژاړي
هریو یاد مې زړه ته ژباړي بڼا پیری

ستاد مینې لېونی به تر قیامته
ستا په مینه باندې ویاړي بڼا پیری

خواراتل په دې سکني سکني ما بنام کې
ستاسې چم نه کله نغاري بڼا پیری

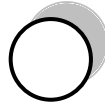
په مانځه کې په نغمو کې دعا غواړي
زړه مې تاته په بڼپرو کې دعا غواړي

تاپسې مې اسويلي سلگۍ سلگۍ شي
اوبنکې درومي په لېمو کې دعا غواړي

گوري نه په تا مين لېونی شوی
په خدا کې په سلگو کې دعا غواړي

ډېره بڼه شوه چې نمرود نمرود زرگی دې
ابراهیم ته په لمبو کې دعا غواړي

ستا دمخ په سپاره کې تلاوت کړم
ستا تل په تورو شپو کې دعا غواړي

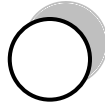
چينار، گودر، منگي د بنگرو شرنگ او ترنم
ديار له تورو سترگو سره جنگ او ترنم

اي گوره چې راخپږي بيا په ټکنده غرمه کې
لمبه د تناره بوي د لونگ او ترنم

ياد پږي دې ملگريه چې د پره وه نيمه شپه وه
لنډې وي يا قربان د سیتار ترنگ او ترنم

په خدای که مې ديار دا بختور عادت هېر پږي
مانښام کې په گلپانو شونډو رننگ او ترنم

اتله په ايمان چې دا ساعت بلا مزه کړي
باران د ژمي شپه د جانان خننگ او ترنم

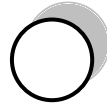
وروستی دیدن دی وروستی غاره درکومه ءمه
ستا په گربوان کې خپلې اوبنکې خخومه ءمه

کلی په تانبه بنکاري کلی دې په تاودان وي
زه مې غلبیل زرگی له خانه سره وړمه ءمه

ماتل یوازې بي له تانه یاره ډپر ژپلي
نن دې له خان سره په چغو ژپومه ءمه

شوخی تخیل ته سندرېزې جامې اغوندمه
احساس د مینې په شرابو لمبومه ءمه

اتل به هپر کړې خو ستا نوم د هېرولو نه دی
په هره سا کې به دې گرانې یادومه ءمه

نن د گودر په لاره سا اخلم دمہ کومه
نن د دې وران کلي د پېغلو تماشه کومه

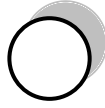
الله دې يو ځل په دې شين اسمان باران راوړي
زه پاتې کېږم د ارمان کلي کې شپه کومه

نن به جانان په چغو چغو باندې وژروم
نن به جانان ته زه د خپل زرگي کيسه کومه

ته راته لږه په پستو گوتو چمبه ووهه
زه درته گرانې يو غزل وایم تپه کومه

اتل دې څه د بې کسی په غېږ کې ولوباوه
سپېره قسمته زه له تانه دا گيله کومه

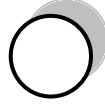
راشه انتظار له مانه نه کېږي
مرم درپسې وار له مانه نه کېږي

نورې به نو خومره ورځې شمارمه
دا د گوتو شمار له مانه نه کېږي

زه به ورته ټول عمر دعا کوم
زړه بڼېږي ازار له مانه نه کېږي

مخته چې منگۍ او پلو دواړه وږم
گرانه به شي یار له مانه نه کېږي

صبر کړه اتله راته ویې ویل
مینه کې تلوار له مانه نه کېږي

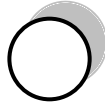
زه په چينار زه په گودر زه په بنگرو مين يم
زه كليوال شدل سړی په تورو غرو مين يم

ما ته د بنارد بنايستونو کيسې څه له کوي
زه مې د کلي په خوږو خوږو کيسو مين يم

ما په هر ځای کې له گلونو سره مينه کړې
زه د نرگس زه د گلاب په اتنگو مين يم

سپينې سينې ته مې گپلې، گپلې، لونگ خونښېږي
زه په نکريزو مين زه په شنو خالو مين يم

څوک چې زما لپاره سترگې په رنجو توري
زه د هغې لپاره ځکه په رنجو مين يم

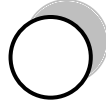
خومره ويردى او دا څنگه قيامت دى
بيا نازل زما په كلي شه وحشت دى

دا چې اوبنكي مې په مخ باندي بهېږي
بس ورېږي دې باران د خداى رحمت دى

پام كوه چې درنه كله خيانت نه شي
زړه مې وساته چې زړه مې امانت دى

اى ديدن راوړه ديدن ثواب دې كېږي
د ناجوړه تپوس خپله عبادت دى

ستا اتل ستا د الفت اوروركى دى
زړه يې پاك زړه يې كعبه زړه يې جنت دى

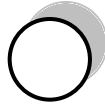
زما ارمان زما د خوب زړگي تکوره ياره
زما له سترگو نه پنا د سترگو توره ياره

چې ستا تصوير کله د خيال په اينه کې وينم
درپسې وژاړمه زه په زوره زوره ياره

خوب به دې و تنبتي راوینس به شې او وبه ژاړې
که ته خبر شوې لېر زما د زړه له شوره ياره

مينه کوه گرانه پښتو کوه حيامه پرېرېده
همداسې غلي د بنو لاندې راگوره ياره

په تا اباد ستا په يادونو باندې ژوند تېروي
پام چې لار نه شې د اتل د زړه له کوره ياره

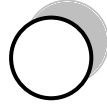
يو زه یم د یار مینه ده گودردی مازیگردی
سندرې دي ټپي دي زیری لمردی مازیگردی

چې څوک وایي تنها یې زه تنها نه یم ملگرو
خوشاله یم په زړه کې مې دلبردی مازیگردی

په زړه باندي مې بیا د چا د یاد باران ورپرې
ننتر ننتر ځواني مې ده سپین غردی مازیگردی

جانانه یه جانانه په ایمان یې درته وایم
په مینه کې دښمن مې دزړه سردی مازیگردی

اتله ته چې څې د مور دعا ځان سره واخله
په لویو لویو لارو دي سفردی مازیگردی

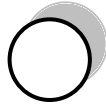
زما د کلي رنگې بنگې پېغلې تا يادوي
سپرليه تا يادوي ستا مسته هوا يادوي

ما اوريدلي چې له يو زرگي نه بل ته لاروي
که زه هغه يادوم خامخا به ما يادوي

خوار مساپر په بل وطن کې د سلگو په ژبه
خدای خبر څوک په ځنکدن کې په بيا بيا يادوي

زړه ته يې کېوتمه اوس مې په بلا نه وهي
اوس مې نامه په خپله خوله بلا بلا يادوي

يوه نجلی د اتل نوم د اتل پته مينه
د کور له خلکو نه همزولو ته په غلا يادوي

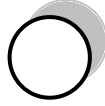
وخته د يار د زړه د درد كيسه مې هېره نه ده
هغه د اوښكو څخېدو شېبه مې هېره نه ده

ښه مې په ياد دي چې په چاپسي مې ډېر وژړل
هغه د درد په غم لړلې شپه مې هېره نه ده

وروهې محراب خالي يې امام كارېه باڼه مقتديان
اف د يو چا د ښكلي مخ قبله مې هېره نه ده

تا چې په سرو شونډو گيله و كړه چې كله راځي
زه به درځمه گرانې ستا گيله مې هېره نه ده

اتله بس دى نور له مينې نه توبه و باسم
توبه مې كړې په رښتيا توبه مې هېره نه ده

ژوند يو خوب دی، ژوند يو خيال دی
ژوند سپېره غوندي شمال دی

ژوند يو غم دی، ژوند يو درد دی
ژوند سکون دی، ژوند جمال دی
ژوند ثواب دی، ژوند عذاب دی
ژوند گناه ده، ژوند وبال دی
ژوند نيستي ده، ژوند هستي ده
ژوند کمال دی، ژوند جلال دی
ژوند بدرنگه شان تابلو ده
يو رنګين د بوډي تال دی
ژوند نيمګړی نيمه خوا دی
بس له شګو جوړ دېوال دی

ژوند مرګي ته هرکلی دی
ژوند اخر هم يو زوال دی

تپیری

خپل ارمانونه به مې وځوري
خواره دردونه به مې وځوري
ژړا اهوونه به مې وځوري
د چا غمونه به مې وځوري
د چا يادونه چې په زړه کې گرځومه

يه مور و پلار ته نازولې
پرون مې ډېره يادولې
زړه ته مې ستا كيسې كولې
زما د زړه د سر غندلې
پيدا د بل يې زړه زما دريسې چوينه

خدايه دا څه غم ته پيدا يو
دا چې ټول عمر په ژړا يو
د بېلتانه سندرې وايو
چې ما او تا سره جدا يو
په اور دې وسوځي د دواړو نصیبونه

تل مې په سترگو کې غږېږي
په خوږ زړگي مې راوړېږي
په واللہ هر وخت مې یادېږي
زما ترې زړه کله صبرېږي
که څوک يې ټول عمر غيبت راته کوي نه

که مې نیستی نه وی دلبره
که بې وسی نه وی دلبره
سخته خواری نه وی دلبره
که مجبوري نه وی دلبره
د زرگي سره درسه به گرځېد مه

دېره وېرېرم له پېغوره
دلېونۍ مینې له توره
بهر وتی نه شم له کوره
زما د دواړو سترگو توره
په زوره زوره ژړا تا پسې کومه

ستا محبت ذري ذري كرم
په ژوند دي زه خاورې ايرې كرم
داسې دي ولي بي اسرې كرم
دزړه له درد درته بنسپرې كرم
كه نه بنسپرې مې په تا كله پيرزو شينه

ارمانه ته چې رانه لاړې
نادانه ته چې رانه لاړې
يه گرانه ته چې رانه لاړې
جانانه ته چې رانه لاړې
زه به د مينې كيسې چا سره كومه

خط رالڀڙه راته ياد ٻڙي
په توره شپه راته ياد ٻڙي
يمه خپه راته ياد ٻڙي
هره شپه راته ياد ٻڙي
مساڀري په غم لڙي تڀرومه

عشق محبت درسره ڪڀده
دا عبادت درسره ڪڀده
سم سلامت درسره ڪڀده
زڙه امانت درسره ڪڀده
گراڻه جاناڻه چي ڀڙي ونه ڪڙي ظلمونه

سپېره تندي راباندي وکړل
خپل او پردي راباندي وکړل
عشق لېوني راباندي وکړل
دې خپل زړگي راباندي وکړل
حکله په لپو لپو او بنکې توپومه

سوخم د ميني په انگار کې
له تالوگي له تامي خار کې
تاته ولاړه يم په لار کې
جانانه ستا په انتظار کې
ستور و ته گورم شپه سبا راباندي شينه

له بدې ورځې امان راكړې
دې زخمي زړه ته درمان راكړې
د گل په شانې انسان راكړې
خدايه د مينې جانان راكړې
چې په تقسيم را سره وويشي غمونه

چې غږ زما او غزل ستا وي
په مخ خور شوی اوربل ستا وي
دا غمخپلی اتل ستا وي
چې سر زما وي څنگل ستا وي
مزه به دا وي چې اوده د عمر شمه

د ماشومتوب هېر جنې ورځې
د تنهائی ویرجنې ورځې
د مینتوب غمجنې ورځې
د پشکال تیجنې ورځې
څانگه د تور کمیس لمن ځانته وهینه

په تور ما بنام یې کډې بار کړې
خدا یه دانن شپه یې ایسار کړې
سترگې مړې مې په دیدار کړې
ما د کونړ له سینده څار کړې
زما جانان به پکې مخ وینځلی وینه

شوم د يار مينه كې راگېره
مينه كوم له حده ډېره
يمه له خپله سره تېره
مينې پښتو كړه رانه هېره
يار ته مې هر وختې سر تپتې نيولې وينه

ډېر ناكرار يمه چې نه يې
له خدايه غواړمه چې ښه يې
زما خيگر يې زما زړه يې
په خداى پسې مې زړه كې ته يې
كه سجده دواړو ته كوم كافر به شمه

بلازڙگي په تا مين دي
ډپر ليوني په تا مين دي
يو څو زلمي په تا مين دي
دا شنه بنگري په تا مين دي
چې ته ويده يې انگي دي بنگلويينه

څه عجيبه غوندي ياري وه
مينه دي ټوله ساعت تيري وه
وغولېدم عبث خواري وه
ستا ياران د خره سورلي وه
څوک چې د خره سورلي کوي لتي به خورينه

ته خو زما د زرگي سريږي
زما اشنا زما دلبريږي
د خوږې مينې جاودگريږي
له مانه ولي مروريږي
کم عقله ياره په پردي اختيار کې يمہ

بيا شوه گرمي لونه گلې شول
په هر پتي لونه گلې شول
خه ليوني لونه گلې شول
د پسرلي لونه گلې شول
نجلی په سرو منگلو وړي ټولوينه

نازولتوب کي خولگي واخله
په مينتوب کي خولگي واخله
په لپونتوب کي خولگي واخله
له مانه خوب کي خولگي واخله
له پيغلته به ارمانی راغلي يمه

له خپلي مينې دې ازاد کړم
خه دې په غيره کي اباد کړم
اوس به نو خاورې په سرباد کړم
جانانه څنگه دې برباد کړم
د خپل زرگي ويني مې وړي ما ډوبوينه

راغلي له جنگ توره دي راوړه
په يوه درنگ توره دي راوړه
اخلي قلنگ توره دي راوړه
په وينورنگ توره دي راوړه
راشه په سرو شونډو يې زه درپاکومه

باران سيلی ته شه خوله واخله
لږ دي بلی ته شه خوله واخله
سم کوټنی ته شه خوله واخله
سپینې سپوږمۍ ته شه خوله واخله
د کلا سيوري ته مې مه بيايه ډارنه

جانانه ستا په مينه ويارم
کلی پرېږدمه درنه لارم
ټولې کيسې به زړه ته ژبارم
دا پتې مين يم پتې به ژارم
پتې به اوښکې په گړپوان کې تو يومه

د بېلتانه اورونه ډېر دي
دا ستا يادونه رانه هېر دي
غمونه ټول رانه چاپېر دي
اوس که راضي وختونه تېر دي
زما دمخه خالونه اوښکو وړي دينه

بنايسته خواني مې له تا خار شه
راشه زما د غاړې هار شه
زما زړگيه زما يار شه
جانانه مه ځه نن ايسار شه
ستا د راتلو مې خداى ته ډېر كړي سوالونه

ژاړم وهم درپسې كو كې
ولې كوي مې له زړه شو كې
مه لنډوه د زلفو خو كې
اوربل دې ما خور كه ملو كې
د كڼو وگي سيلۍ به ځان بدناموينه

خان جو ڀروي د چا لپاره
بياد چا مرگ ته شوه تياره
لبوني زه ڪرم ناڪراره
په پتو زرونو خبرداره
پرودگار لپوني ورپسي شومه

زړه مي نري نري خور پري
بيا لبوني راته ياد پري
هغه به ما پسي ڙ پري
صبر ڪوه ڪه درنه ڪپري
د صابرانو سره خداي ملگري وينه

ما ته له هر څه نه حسين يې
خير دى كه تور يې لونگين يې
زما د زړه په زمكه شين يې
چا ته به تور چا ته به سپين يې
ما ته د زړو كټورې بڼكارې مينه

په تا مين به دې په دار شي
ژوند زندگي به يې انگار شي
كه دا ستانه شي د بل يار شي
كله دې غم را باندي بار شي
كله دې مينه په درنو كانو تلمه

ته دي بلپرې لکه شمه
زه به سوخپرېم ستا له غمه
نفرت دي ډېر مينه دي کمه
زما له عمر سره سمه
ميراث شي غمه په خندا دي تېرومه

له خپله لاسه دي پردی کړم
نه دي اشنا نه دي لالی کړم
نه دي خپل ځانته سپېلنی کړم
مينې دي داسې لېونی کړم
که زه الله وایم لایلا خولې ته راځینه

ڊپر احترام دې په هغو وي
درو د مدام دې په هغو وي
سحر ما بنام دې په هغو وي
زما سلام دې په هغو وي
چې د ما بنام ډوډۍ له اوبنکو سره خورينه

زړه مې دا ستا کلي کې بند دی
عشق مې تاته بڼه څرگند دی
په الله پاک مې دا سوگند دی
ژوند راته ستا په سترگو ژوند دی
ته چې ترې لارې ژوند دې تورې خاورې شينه

اوس رانه پاتې کلی کور دی
نور مې اوبه د زرگي زور دی
ژوندون مې بې له یاره اور دی
رنگ چې مې تور لکه د سکور دی
زه به — جانان ته په غرمو ولاړه ومه

چې د نارنج په شان زېږېږم
په خوږ اشنا پسې کړېږم
یو ورځ به مرمه نه رغېږم
پرېږده چې شپه ورځې ژرېږم
په کبرجن جانان به ډېره نازېدمه

گرانہ غمونہ بہ دے ڊے پروي
زما يادونہ بہ دے ھڀرو ي
چي مات زرگي بہ دے کوشڀرو ي؟
ارمان بہ وکڀرے وخت بہ تڀرو ي
بيا بہ جهان راپسي گورے نہ بہ يمه

يارہ دا ځنگہ غريبي دہ
پہ بل وطن کي مزدوري دہ
جانانہ تاتہ مي زاري دہ
مساڀري سخته خواري دہ
راځہ راځہ روزي بہ خدای رارسوينہ

د کلي دنګ چينار ته وايه
د مينې سره انگار ته وايه
هاغه د زړه کرار ته وايه
زما بې غمه يار ته وايه
ته بې پروا بې زه دې مر له غمه شومه

خلک خپه دي واره ژاري
څوک په تنور ولاړه ژاري
هغه له کلي لاره ژاري
اسمان او زمکه دواړه ژاري
چې يو اشنا له بل نه اخلي رخصتونه

خومره ترخه راته حالات شول
گراڻه غمونه مڀي ڊپرزيات شول
ٽول ارمانونه مڀي ميرات شول
بنگري مڀي ستا په ڪٽ ڪي مات شول
که نارينه يڀي اوس را ڊک که مرونه

منم چي مينه ڪي ثواب وي
خو جدايي پڪي عذاب وي
زړه به دي تل ڪباب ڪباب وي
يا به زما نصيب خراب وي
يا به دا ٽولي يارانڀي دغسي وينه

زما به خاورې تل په سروې
چې په ما غم په ده اختروي
خدايه ترڅو به دا محشروي
الف الله به ترې خبروي
چې د جانان مينه به چا چا سره وينه

د زړه قرار نه پيدا کېږي
بڼه وفادار نه پيدا کېږي
په يو ديار نه پيدا کېږي
غمشريک يار نه پيدا کېږي
د خوشالۍ ياران چاپېره رانه دينه

په جينۍ و خپڙه نارې كه
لبونۍ و خپڙه نارې كه
گل غوتۍ و خپڙه نارې كه
په بلۍ و خپڙه نارې كه
چې د ترلې او تربور نه كېږي كورونه

كه مروريې كه پخلا يې
زما د لبرزما اشنا يې
زه به دا ستايم ته زما يې
د سر له سترگو مې پنا يې
د زړه په سترگو دې هر وخت ديدن كومه

شونڊي مي سرڀ سترگي مي توري
جانانه راشه كه مي گوري
زما په زره باندي را وري
په زره مي ته بانې مي نوري
كلي كې گرځم ماشومان كرارومه

په ما امبارد چا غمونه
كوم په شپو كې شوگيرونه
راباندي ډپر كوي ظلمونه
په زره مي ډپردي ارمانونه
پوره به نه شي زه به توري خاوري شمه

هغه له ځانه ورته گران دی
د زرگي کور يې پرې ودان دی
بس په رښتيا چې يې جانان دی
څه په شپبو شپبو باران دی
جينی- پايڅې پورته کوي يار له ورځينه

زما په سترگو کې غږېږي
ډېر مې دا زړه پسې خوږېږي
خاونده خدایه څه به کېږي
ليدلی يار د چا هېرېږي
کورونه يې وړان شه چې په ما يې هيرينه

پردي کيسې مې درته وکړې
بس دی نور مه کوه داخه کړې
دا خپل زرگی به دې اوبه کړې
ما درته ويل پوره به يې نکړې
د يارانې خبرې گرانې دي مينه

زما په مړينه لپونۍ شوې
په ماخوره ځولۍ ځولۍ شوې
ارمان دی کونډه په ځوانۍ شوې
په زړه مې خاورې کوټنۍ شوې
اغزي پرې شنه شول اوس مې خوب ته نه پرېږدینه

زما دې سوي رنگ ته گوري
رنگ مې سپېره شونډې مې سپوري
بس دی بڼېرې مه کوه نوري
په سپېرو بد مه وايه موري
سپېرې دي خوري چې گلونه شنه کوينه

خه له دې کلي له دې حايه
د مينې لاره ورته بنايه
يار دې د مينې چم ته بيايه
پر گلاب ناست بورا ته وايه
گلونه ژر ژر بويوه خزان راخينه

ستا په نڪريزو سرې منگولي
خه ښې كيسې به دې کولي
زما زرگي ته وې منلې
اول به مونږ کره راتللي
اوس په پلو مخ پټوې چې پېغله شومه

په لويه لار کې درته ناست يم
په سره انگار کې درته ناست کې يم
له تامې څار کې درته ناست يم
په انتظار کې درته ناست يم
ستا د شيرينې خولي به خه جواب راځينه

گودر ته مه راءه بي وخته
نن دي په خان كه بيا ناوخته
ژارمه ستاله سپره بخته
خنځه نري بي لكه لسته
موردې رنده شه چې په تا اوبه راوپينه

ما ته د ميني خور كتاب بي
اشنا زما د غېر باب بي
په بېلتانه كې لوى عذاب بي
خنځه تنكي لكه گلاب بي
موردې رنده شه چې سفر ته دي لېږينه

د مازيگر خوږې شپې وې
باران و زلفې دې لمدې وې
زما په خوله باندې تپې وې
پرون لا دا مالي دلې وې
نن به دې تورې زلفې چرته باد وهينه

که په مانځه توبې و باسم
که سم له زړه توبې و باسم
اوله تازه توبې و باسم
که زه په خوله توبې و باسم
په تا مين زړه مې توبې نه قبلوينه

تا چي خور کري تور اوربل دي
بنکاري راغلي مي اجل دي
خوئه الله راسره مل دي
په زړه مي اور دگرگوبل دي
د اسويلو په خاي سکروتي غورخومه

مخ دي سپورمي خالونه ستوري
رسا وژل کوي سرزوري
سترگي لمدي شوندي دي بنوري
بانې دي مړه دي بنکته گوري
لکه چي مور دي نوره کور کي بندوينه

ميينان مينې ته اوزگار وي
مينه يې ژوند مينه يې کار وي
بس مړه خوږ وي يار خويار وي
له يوزرگي نه بل ته لار وي
چې زما خوښ يې ستا به ولې بدې شمه

د زړه خواله راسره وکه
مينه له زړه راسره وکه
دانيکي ته راسره وکه
په ژوندون بڼه راسره وکه
په اخرت کې د هر چا بېل دي کورونه

ياره ته څه شولې زه دايم
د خپل زړگي کور ته دې بيايم
ټولې خبرې درته وايم
د مينې چل به درته بڼايم
د صبرېدو چل به له تانه زده کومه

خدايه ما واخلي ما سپېره کړې
ځوانه ځوانۍ کې مې ايره کړې
يو ناڅاپي مرگ مې مېلمه کړې
په تورو سترگو مې ږنده کړې
چې جانان نشته زه يې ولې تورو مه

خواري د سيال سږي مزه کږي
زاري د سيال سږي مزه کږي
دوستي د سيال سږي مزه کږي
ياري د سيال سږي مزه کږي
ځان ته به گوري ستا به ډېر قدر کوينه

فغان به ډېر راپسې وکږي
گيريان به ډېر راپسې وکږي
سوران به ډېر راپسې وکږي
ارمان به ډېر راپسې وکږي
بغير له ما به ژوند مزه نه درکوينه

زما په برخه چې ژړا ده
هغه له مانه بې پروا ده
عاشقي څه بده بلا ده
دا گناه ستا نه ده زما ده
په خپله خوښه مې زړگي درکړې ونه

په ما مينه بنا پېرې وه
يوه حسينه شان جينې وه
زما د مينې لېونې وه
اول ياري يې په زارې وه
اوس يې راځي په غم لړلي ځوابونه

زما ارمان چي ما سره وي
د زره درمان چي ما سره وي
ها په ما گران چي ما سره وي
زما جانان چي ما سره وي
په ما دي کاني د صحرا را چلوينه

يار ته به چا کړي ازار وي
دا به د کوم ناترسه کار وي
چي به ملگري که اغيار وي
يا به جانان په نصيب خوار وي
يا به کړ او زما په برخه باندې وينه

ڊپر په هيبټ کې به نارې کړم
په سخت ساعت کې به نارې کړم
ورځ د قيامت کې به نارې کړم
په اخرت کې به نارې کړم
زه له دنيا نه ارمانجن راغلی يم

جینی له شاتو نه خوږه ده
بنکلا یې لویه سرمایه ده
یوه بوسه یې سر سایه ده
د جانان غم زما سایه ده
چې چرته هم زما نه مخکې وروسته ځینه

د اننگو بلا دې واخلم
سترگو لېمو بلا دې واخلم
د شونډو سرو بلا دې واخلم
د پيچکو بلا دې واخلم
د لوپټې بلا دې مورواخله مينه

علاج مې مه کوه طبيبه
ژوند مې روان دی بې ترتيبه
مرگه راءه راشه قريبه
ورک شې زما بده نصيبه
چې گل کرمه مار کونډی ترې ټولومه

خه په خواری ارمان پوره شو
د بناپیری ارمان پوره شو
ددې جینی ارمان پوره شو
دلپونی ارمان پوره شو
په لاره ځي په کاهو ولي زیارتونه

زندگي نه ده شواخون دی
چې تمامی عمر بپلتون دی
بڼه دی چې زړه مې د پښتون دی
په غم لړلی مې ژوندون دی
په کټ کې پروت یم مرگ ته شپې سبا کومه

چې دې يادونه را په زړه شي
شمه خوشاله زړه مې ښه شي
کله مې اوښکې په لېمه شي
دا به زمانه پوره نه شي
چې يو منگى وړم بل پلو مخې ته وړمه

په داسې ورځ مه خپه کېږئ
ملگرو يوله بل څارېږئ
نن مو ښادي ده خوشالېږئ
لستونې وباسئ گله ېږئ
داسې ساعت په خوارو کله کله وينه

ته د رشتې لايق مې نه بې
کوم بنسپرې لايق مې نه بې
د سپينې خولې لايق مې نه بې
د يارانې لايق مې نه بې
نصيبتقدير مې درته پنبو کې غورځوينه

دعا کومه ستا لپاره
زما د خوږ زړگي قراره
الله دې ساته له ازاره
هېر به مې نه شې خپله ياره
که د اسمان تر ستورو ډېر تېر شي کلونه

په زړه غمجن شي وطن پرېرېدي
چې لوغړن شي وطن پرېرېدي
ډېر اندېښمن شي وطن پرېرېدي
هلک مين شي وطن پرېرېدي
جلی مينه شي مخ پټ کړي وژارينه

د زړه په کور کې مې اباد يې
گرانه په مينه کې استاد يې
ته دې ټول عمر زنده باد يې
هره شېبه راته په ياد يې
د خدای دې هېره شم چې تا به هېرومه

خولی خولی مینہ دی نشتہ
سپینی سپورمی مینہ دی نشتہ
یہ لہونی مینہ دی نشتہ
ہا پخوانی مینہ دی نشتہ
یا دی زہرہ تور دی یا دی کلی لمسویہ

چہ می زرگی قلم قلم دی
زما پہ خونہ جوڑ ماتم دی
ہر خوا چاودنی دی او ہم دی
یا خو یوازی پہ ما غم دی
یا پہ تمام جہان بلہری سرہ اورونہ

عشقہ ثواب بی کہ وبال بی
زما د ژوند د حیا شال بی
زما پښتو زما جلال بی
ته به د کوم محفل مشال بی
زه دې تصویر په تصور کې جوړومه

یو خوا خندا ده نیمه شپه ده
بل خوا ژړا ده نیمه شپه ده
د زړه درزا ده نیمه شپه ده
د سپو غیا ده نیمه شپه ده
یار به زمونږ کلي ته بیا راغلی وینه

زما د دواړو سترگو توره
زه دې سپزلې يم بې اوره
زما د خوږ زړگي ټکوره
که دیدن غواړې ما ته گوره
زه به ډوډۍ په تناره وځنډومه

سوي بنسپړې مې درپسې شه
ژوند دې برباد خاورې ايرې شه
په تن دې بلې سرې لمبې شه
لورې بنگلې دې کنډوالې شه
زما ياد پرې د کپرديو شمالونه

خیردی که زه په کپ اسیروم
یا چا ترلی په خنحیروم
که خومره خوارومه حقیروم
وطن کشمیرزه بی امیروم
نیستی فقیر کرم در په در غوارم خیرونه

د زره له شوره ورته وایه
ډک له پغوره ورته وایه
مه شپې سرتوره ورته وایه
ورشه په زوره ورته وایه
هلک مین دی اوس به ورک د ملکه شینه

له جينكونه با خبره
مزې دې وکړې زوروره
چې تل تاوېږې له گودره
وه سوداگره بختوره
چې ملغلرې خرڅوې شمارې خالونه

ته به د چالارو ته گورې
د خپل اشنا لارو ته گورې
ډېر په بيا بيا لارو ته گورې
بيا به زما لارو ته گورې
ما به توبه ستا له يارۍ ويستلې وينه

ارمان پوره مې د ډولۍ کړې
يامې تپه د ملالی کړې
او يامې سمه لېونۍ کړې
ماد اسمان سپينه سپوږمۍ کړې
چې د جانان په سينه پشم ورومه

ای د خوږې مېنې استاده
زما په زړه کې تل اباده
زه دې په څه کړم نامراده
ماته په هر ساعت کې ياده
د غم له باده دې خدای تل ساته مينه